

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015755	Rosalía de Castro	Santiago de Compostela	2016/2017

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC03	Animación sociocultural e turística	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1133	Formación e orientación laboral	2016/2017	4	107	128
MP1133_22	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2016/2017	4	62	74
MP1133_12	Prevención de riscos laborais	2016/2017	4	45	54

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	PALOMA GÓMEZ MOARES,FERNANDO REGUEIRA VEIGA (Subst.)
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O perfil profesional do título de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística determínase pola súa competencia xeral, polas súas competencias profesionais, persoais e sociais, así como pola relación de cualificacións e, de ser o caso, unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais incluídas no título. Consiste en programar, organizar, pór en práctica e avaliar intervencións de animación sociocultural e turística, promovendo a participación activa das persoas e dos grupos destinatarios, e coordinando as actuacións de profesionais e persoal voluntario ao seu cargo. España paso de ser un destino de vacación tradicional (área na que orden numerosos competidores, coma o resto de países mediterráneos), a ser un destacado destino de turismo recreacións de persoas de todas as idades, condición e diversidade funcional. Este subsector o valor das actividades complementarias é maior que no turismo en peral, coa exigencia de profesionais cualificados e con gran capacidade de innovación, orientación de tarefas e orientación á calidade. Todo isto aplicado no sector turístico e amén no dos serviros á comunidade, xa que estes profesionais traballan maioritariamente con colectivos de grande importancia para a sociedade, a mocidade, a xuventude e a terceira idade en diversos ámbitos. Ademais do sector turístico xa mencionado, tamén na área de ocio e tempo libre, garda e desenvolvemento persoal dos participantes nas distintas actividades que estes profesionais organicen e desenvolvan.

A empregabilidade do título de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística vén avalada polo amplo número de sectores profesionais en que desenvolve a súa actividade e que abranguen desde os serviros á comunidade (a través do desenvolvemento comunitario e a información xuvenil) aos serviros culturais e turísticos, e de lecer e tempo libre. A incorporación de actividades profesionais xeradas en novos sectores, como a animación xerontolóxica, aumentará considerablemente as posibilidades de inserción laboral das persoas con esta titulación. Ademais, a expansión das posibilidades que ofrece a rede para a información e a comunicación fai necesarias intervencións que promovan un uso responsable destes medios por parte da xuventude, polo que o maior peso da formación relacionada coa información xuvenil e a intervención socioeducativa con este sector da poboación ha redundar tamén nunha maior empregabilidade. Tamén constitúen campos de inserción laboral emerxentes os relacionados coa animación á lectura e a difusión das tecnoloxías da información e da comunicación. Finalmente, a empregabilidade das persoas con esta titulación aumenta considerablemente, porque a formación do título se dirixe tanto ao persoal monitor de tempo libre como ao de dirección de actividades de lecer e tempo libre, exixidos polas administracións das comunidades autónomas.

Así, as persoas que obteñan o título de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística han exercer a súa actividade no sector dos serviros á comunidade (desenvolvemento comunitario e información xuvenil), no sector dos serviros culturais (lectura e información, tecnoloxías da información e da comunicación, etc.) e de recursos e produtos culturais diversos, e nos sectores de serviros turísticos e de lecer e tempo libre (actividades lúdicas e deportivas, ambientais e de aire libre). As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:

- Coordinador/ora de tempo libre educativo infantil e xuvenil
- Director/ora de tempo libre educativo infantil e xuvenil
- Responsable de proxectos de tempo libre educativo infantil e xuvenil
- Coordinador/ora ou director/ora de campamentos, albergues de xuventude, casas de colonias, granxas-escola, e aulas de casas de xuventude e escolas de natureza
- Monitor/ora de tempolibre
- Animador/ora sociocultural
- Dinamizador/ora comunitario/a
- Asesor/ora para o sector asociativo
- Técnico/acomunitario/a.
- Xestor/ora de asociacións
- Técnico/a de serviros culturais
- Animador/ora cultural
- Informador/ora xuvenil
- Animador/ora de hotel

- Animador/ora de veladas e espectáculos
- Animador/ora de actividades recreativas ao aire libre en complexos turísticos
- Xefe/a de departamento en animación turística

O currículo concrétese tanto nos seus resultados de aprendizaxe, criterios de avaliación e contidos no ámbito productivo onde se desenvolverá o profesional.

Pretendese que unha vez superado este módulo os alumnos e alumnas teñan ferramentas suficientes para desenvolverse no mundo laboral e para:

- Atopar un emprego nesta área
- Traballar en equipo coma membro dun grupo de traballo;
- Coñecer e defender os seus dereitos en materia laboral;
- Valorar a importancia do sistema de seguridade social no nos país;
- Coñecer e seguir a normativa en materia laboral aplicable ao seu ámbito.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Orientación laboral	Cada alumno fará unha análise propia dos itinerarios académicos, profesionais e laborais	8	6
2	A busca de emprego	Veranse diferentes técnicas de busca de emprego, elaboración de currículos, e probas nun proceso selectivo	10	9
3	A relación laboral	Veremos que é o dereito do traballo, importancia e jerarquía nas diferentes normas pelas que se regulan as relacións laborais	8	6
4	O contrato de traballo	O alumnado decaatarase da clasificación dos contratos de traballo e as seas características	8	6
5	A organización do traballo	O alumnado coñecerá as diversas posibilidades da jornada de traballo e o que implica para o traballador (por exemplo descansos, festivos, vacación, permisos,...)	6	5
6	A nómina	Estudiaranse os componentes dos salario e o documento xustificativo do mesmo: a nómina	9	7
7	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo	Vense os cambios que pode haber nas condicións do contrato de traballo e as seas consecuencias	8	6
8	Representación dos traballadores	Verase que é e en que consiste a representación unitaria e sindical na empresa	9	7
9	Seguridade Social	o alumnado decaatarase da importancia do sistema de Seguridade Social, e de como se calculan as diferentes prestacións	8	6
10	Seguridade e saúde no traballo	Verase a relación entre o traballo e a saúde, e os deberes dos traballadores en materia de Prevención de Riscos Laborais	9	7
11	Os riscos laborais	Identificaranse os riscos laborais que poden existir no noso posto de traballo	9	7
12	Medidas de prevención e protección	Veranse os principios de prevención e distinción entre diversas técnicas e medidas de prevención e protección	9	7
13	A xestión da prevención	Verase como se fai a avaliación, control e xestión do risco na empresa	9	7
14	O plan de prevención de riscos	Plan de prevención de riscos e Plan de autoprotección: en que consiste	9	7
15	Primeiros auxilios	Responsabilidade de empresarios e traballadores ante calquera urxencia na empresa e ver como actuar en situacións de emerxencia	9	7

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Orientación laboral	8

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás exigencias do proceso produtivo
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo

4.1.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
Definición e análise do sector profesional do título de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
Proceso de toma de decisións.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	A busca de emprego	10

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización	SI
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística, e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral
CA4.7 Identifícanse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística
CA4.8 Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título

4.2.e) Contidos

Contidos
Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.
Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.
Equipos no sector de animación sociocultural ou turística segundo as funcións que desempeñen.

Contidos

Dinámicas de grupo.

Equipos de traballo eficaces e eficientes.

Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.

Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.

Proceso de procura de emprego no sector de actividade.

Técnicas e instrumentos de procura de emprego.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	A relación laboral	8

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo
CA2.2 Distingúense os principais organismos que interveñen nas relacións laborais
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística

4.3.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo.
Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.
Análise da relación laboral individual.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	O contrato de traballo	8

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización	NO
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros
CA2.3 Identificáronse os elementos esenciais dun contrato de traballo
CA2.4 Analizáronse as principais modalidades de contratación e identificáronse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos
CA2.12 Identificáronse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo

4.4.e) Contidos

Contidos
Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.
Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	A organización do traballo	6

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres

4.5.e) Contidos

Contidos
Novos contornos de organización do traballo. Análise da relación laboral individual. Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	A nómina	9

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO
RA3 - Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as continxencias cubertas, e identifica as clases de prestacións	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.8 Analízase o recibo de salarios e identifícanse os principais elementos que o integran
CA3.3 Identifícanse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa

4.6.e) Contidos

Contidos
Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo	8

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.2 Distinguíronse os principais organismos que interveñen nas relacións laborais
CA2.9 Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral

4.7.e) Contidos

Contidos
Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.
Análise da relación laboral individual.
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Representación dos traballadores	9

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.10 Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa
CA2.11 Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución

4.8.e) Contidos

Contidos
<p>Conflicto: características, tipos, causas e etapas.</p> <p>Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.</p> <p>Representación das persoas traballadoras na empresa.</p> <p>Conflitos colectivos.</p> <p>Sindicatos e asociacións empresariais.</p>

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Seguridade Social	8

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as contingencias cubertas, e identifica as clases de prestacións	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse o papel da seguridade social como pilar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema de seguridade social
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas de seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico

4.9.e) Contidos

Contidos
A seguridade social como pilar do estado social.
Estrutura do sistema de seguridade social.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da seguridade social.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	Seguridade e saúde no traballo	9

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral	NO
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados	NO

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora
CA1.2 Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector de animación sociocultural ou turística
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais
CA3.4 Identificáronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais
CA3.4.1 Coñecéronse as normativas aplicables en España e en Galica en materia preventiva e os organismos que se encargan delo a nivel estatal e autonómico
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia

4.10.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.
Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	Os riscos laborais	9

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector de animación sociocultural ou turística	SI
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados	NO

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística
CA2.2 Clasificáronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles
CA2.3 Clasificáronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística
CA2.3.1 Coñecéronse os dereitos e obrigas que corresponden a traballadores e empresarios en materia de prevención de riscos laborais
CA2.3.2 Recoñecéronse casos nos que os empresarios e traballadores temen responsabilidades en materia preventiva
CA2.4 Identificáronse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa

4.11.e) Contidos

Contidos
Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
Riscos específicos no sector de animación sociocultural ou turística en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.
Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector de animación sociocultural ou turística.

4.12.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
12	Medidas de prevención e protección	9

4.12.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística	NO

4.12.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas

4.12.e) Contidos

Contidos
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.

4.13.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
13	A xestión da prevención	9

4.13.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados	NO

4.13.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística

4.13.e) Contidos

Contidos
Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.

4.14.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
14	O plan de prevención de riscos	9

4.14.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral	NO
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados	NO

4.14.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.4 Comprendéronse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores
CA3.2 Clasifícanse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para unha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título

4.14.e) Contidos

Contidos
Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.
Planificación da prevención na empresa.
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.
Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.
Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.

4.15.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
15	Primeiros auxilios	9

4.15.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística	NO

4.15.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias

4.15.e) Contidos

Contidos
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

SISTEMA DE AVALIACIÓN:

Farase unha avaliación continua do alumnado.

O alumnado presentará traballos en cada unidade, a entregar na data que se acorde coa docente, a cal recollerá aleatoriamente as tarefas aos alumnos. A non presentación das tarefas requiridas na data acordada suporá unha cualificación menor de 4 sobre 10 desa tarefa.

Ao finalizar cada unidade didáctica o alumnado fará unha proba tipo tests.

A docente recollerá nun diario de clase observacións respecto da puntualidade, asistencia, participación e cooperación do alumnado.

As unidades aprobadas serán liberatorias de materia para o exame final. Se un alumno supera con máis de 4 sobre 10 todas as unidades, non terá que facer o exame final.

Mínimos exixibles para acadar a avaliación positiva en cada Unidade Formativa:

Criterios de avaliación mínimos. Unidade formativa 1: Equipos de Traballo, Dereito do Traballo e da Seguridade Social e Procura de Emprego

¿ CA1.1. Identifícaronse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística, e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.

¿ CA1.2. Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.

¿ CA1.3. Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e eficacia do equipo de traballo.

¿ CA1.4. Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.

¿ CA1.5. Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.

¿ CA1.6. Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.

¿ CA1.7. Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros.

¿ CA2.1. Identifícaronse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.

¿ CA2.2. Distinguíronse os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.

¿ CA2.3. Identifícaronse os elementos esenciais dun contrato de traballo.

¿ CA2.4. Analizáronse as principais modalidades de contratación e identifícaronse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.

¿ CA2.5. Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.

¿ CA2.6. Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.

¿ CA2.7. Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.

¿ CA2.8. Analizouse o recibo de salarios e identifícaronse os principais elementos que o integran.

¿ CA2.9. Identifícaronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.

¿ CA2.10. Identifícaronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.

¿ CA2.11. Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución.

¿ CA2.12. Identifícaronse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

- ¿ CA3.1. Valorouse o papel da seguridade social como pilar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.
- ¿ CA3.2. Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema de seguridade social.
- ¿ CA3.3. Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa.
- ¿ CA3.4. Determináronse as principais prestacións contributivas de seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
- ¿ CA3.5. Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.
- ¿ CA4.1. Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais.
- ¿ CA4.2. Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás exigencias do proceso produtivo.
- ¿ CA4.3. Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea.
- ¿ CA4.4. Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.
- ¿ CA4.5. Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
- ¿ CA4.6. Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.
- ¿ CA4.7. Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
- ¿ CA4.8. Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.
- ¿ CA4.9. Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

Criterios de avaliación mínimos. Unidade Formativa 2: Prevención de riscos laborais

- ¿ CA1.1. Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoatraballadora.
- ¿ CA1.2. Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras.
- ¿ CA1.3. Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais.
- ¿ CA1.4. Comprenderóense as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.
- ¿ CA1.5. Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
- ¿ CA1.6. Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector de animación sociocultural ou turística.
- ¿ CA1.7. Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.
- ¿ CA2.1. Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
- ¿ CA2.2. Clasificáronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.
- ¿ CA2.3. Clasificáronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
- ¿ CA2.4. Identificáronse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.
- ¿ CA2.5. Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade.
- ¿ CA3.1. Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa.
- ¿ CA3.2. Clasificáronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
- ¿ CA3.3. Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
- ¿ CA3.4. Identificáronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais.
- ¿ CA3.5. Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de

emerxencia.

¿ CA3.6. Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén.

¿ CA3.7. Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico superior en Animación Sociocultural e Turística.

¿ CA3.8. Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para unha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título.

¿ CA4.1. Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.

¿ CA4.2. Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.

¿ CA4.3. Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.

¿ CA4.4. Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.

¿ CA4.5. Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.

¿ CA4.6. Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.

Contidos conceptuais e procedimentais: acadar unha cualificación non inferior a 4 sobre 10, resultado de facer a media aritmética entre as cualificacións das tarefas recollidas e da proba tipo test

Supoñen o 80% da cualificación final. Valoraranse os produtos elaborados polo alumnado en cada unidade didáctica (traballos entregados, participación en debates e proba escrita tipo test). Cualificaranse de 0 a 10 e farán media aritmética entre eles. As unidades aprobadas serán liberatorias de materia para o exame final.

Contidos actitudinais: asistencia regular ás sesións

Supoñen o 20% da cualificación final. Valorarase positivamente a asistencia puntual ás sesións, un comportamento participativo positivo na aula, de interese polo contido do módulo, e de cooperación cos compañeiros. Terase en conga a asistencia á clase do alumno, a puntualidade, a regularidade na presentación das tarefas requiridas ou entregadas voluntariamente, as intervencións voluntarias para a resolución de cuestións, resolución de exercicios propostos, e a colaboración nun positivo desenvolvemento das actividades de ensino-aprendizaxe. Valoraranse negativamente as faltas de comportamento.

En todo caso, unha actitude reiterada de obstrución e non colaboración no proceso de ensino-aprendizaxe implicará unha cualificación de 0 nos contidos actitudinais. Implica esta cualificación dúas ou máis expulsións da aula durante o curso de acordo co previsto no Regulamento de Réxime Interno do centro ou apercibimentos reiterados por parte do profesor na aula ao longo do curso por actitudes que entorpezan o proceso de ensino-aprendizaxe. Unha cualificación de 0 nos contidos actitudinais é suficiente como para que o alumno acade unha cualificación final no módulo inferior ao 5.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN:

Nas probas sobre os contidos conceptuais, valorarase a correcta asimilación dos contidos, a profundidade dos coñecementos adquiridos, a claridade na exposición, o seguimento das indicacións dadas pola docente en cada caso concreto, e o correcto emprego da terminoloxía técnica destes contidos.

Nas probas sobre os contidos procedimentais, valorarase a correcta execución das probas. De tódolos xeitos, se o alumno non soluciona correctamente o exercicio ou suposto, pero o plantexa correctamente, acadará como mínimo o 40% da nota dese suposto

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

SISTEMA DE RECUPERACIÓN DAS PARTES SUSPENSAS

Se un alumno non supera unha avaliación, despois de sumar as notas acadadas en contidos conceptuais, procedimentais e actitudinais (tendo en conta que no é posible acadar unha nota inferior a un 2/10 en ningún destes apartados), non acadase un 5/10, deberá acudir a unha proba final do módulo. As unidades aprobadas son liberadoras de materia. Para aquelas partes que non sexan superadas, se o alumno mantén a avaliación continua, este alumnado deberá elaborar actividades de reforzo e recuperación para facer na aula virtual <http://www.edu.xunta.es/centros/iesrosaliacastro/aulavirtual>

Se un alumno tivese 10 faltas de asistencia sen xustificar (3 faltas de puntualidade asimílanse a unha falta de asistencia), ao longo do curso, automaticamente perderá o dereito á avaliación continua (máis do 10% das sesións previstas neste módulo), debendo examinarse de todo o módulo na proba escrita final, no que unicamente se examinarán contidos conceptuais e procedimentais, representando cada un o 50% da nota. unha nota inferior a un 2/10 tanto en contidos conceptuais coma en contidos procedimentais na proba escrita final implicará unha cualificación final de 4 ou menos sobre 10.

As xustificacións das faltas de asistencia deberán ser ensinadas á docente do módulo e entregadas posteriormente á/ao tutor/a do ciclo formativo. So se considerarán válidas as xustificacións polas causas que se lle indicaron ao alumnado na presentación do ciclo formativo.

RECUPERACIÓN DE PENDENTES

Se o alumnado non supera a proba escrita final extraordinaria, é dicir, se non acada os contidos mínimos deste módulo será cualificado cunha nota inferior a 4 e terá que recuperar os contidos referidos a tódalas unidades didácticas do módulo de Formación e Orientación Laboral. Neste caso, os alumnos acudirán ás clases presenciais que marque oa docente para poder repasar os contidos que requiran e realizarán as tarefas que permitan acadar as capacidades terminais do módulo. A docente terá en conta as necesidades educativas especiais do alumnado, aplicando as medidas correctoras que sexan precisas para poder realizar con éxito o proceso de ensino-aprendizaxe.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Se un alumno tivese máis dun 10% de asistencia ao longo do curso automaticamente perderá o dereito á avaliación continua, debendo examinarse de todo o módulo nunha proba final extraordinaria, no que unicamente se examinarán contidos conceptuais e procedimentais, representando cada un deles o 50% da nota final. Unha nota inferior a un 2/10 tanto en contidos conceptuais como procedimentais no exame final, implicará unha cualificación final de 4/10 ou menos.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O seguimento da programación realízase a través da plataforma indicada para isto. A docente revisará ao finalizar cada unidade a temporalidade e se as actividades foron axeitadas para o grupo, e fará cambios nas próximas unidades se así o considera apropiado. Tamén verá se as tarefas e a proba tipo test foi asequible para o alumnado, intentando sempre acadar polo menos un 80% de alumnos aprobados por unidade didáctica. Se eso non sucedera, a docente deberá replantear as tarefas e/ou a proba final. A maiores, trimestralmente farase un seguimento da programación a través dunha ficha en papel onde se dará referencia ás unidades vistas así como si se cumpren os seus obxectivos especificando se fora o caso o motivo da non consecución dos obxectivos, para así buscar alternativas en futuras ocasións.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ao inicio de cada unidade didáctica lanzaranse unha serie de preguntas ao grupo que se utilizarán para ter unha idea dos coñecementos previos sobre o tema, observando o punto de partida do grupo e de cada un dos alumnos. Estudarase tamén se algún alumno ten algunha dificultade de tipo físico, psicolóxico, sensorial ou académico que poida afectar ao seu rendemento no módulo. Isto farase mediante unha ficha que se lle pasa ao alumnado o primeiro día de curso para que cubra certos datos de interese.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

A docente terá en conta as necesidades educativas especiais do alumnado, aplicando medidas correctoras que sexan precisas para poder realizar con éxito o proceso de ensino-aprendizaxe. Garantirase sempre o dereito de accesibilidade universal, polo que a docente tomará en conta as modificacións que se requiran para que calquera alumno poida seguir e participar de igual maneira no proceso de ensino-aprendizaxe en igualdade de condicións independentemente das súas características persoais.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

EDUCACIÓN MORAL E CÍVICA

Obxectivos:

- Recoñecer a súa propia identidade e tomar conciencia das súas capacidades persoais como medio para acadar unha progresiva e sólida autoafirmación da personalidade
- Formarse unha imaxe axustada de si mesmo que lle permita asumir a súa propia vida
- Utilizar o diálogo nas negociacións de convenios colectivos e na resolución de posibles conflitos laborais
- Analizar os valores que rexen o funcionamento dunha empresa e adoptar xuízos e actitudes persoais respecto deles
- Participar en actividades de grupo dentro da empresa, con actitudes solidarias e tolerantes, recoñecendo e valorando a diferenza entre as persoas

EDUCACIÓN PARA A SAÚDE

Obxectivos:

- Coñecer e adoptar modos de vida saudables dentro do ámbito laboral, comprendendo e asumindo as consecuencias que deles se derivan
- Reflexionar sobre as razóns que conducen a prácticas sociais e medioambientais non ausables dentro do ámbito laboral, e rexeitalas optando por aquelas que favorezan o benestar persoal e grupal

EDUCACIÓN PARA A PAZ

Obxectivos:

- Valorar a autoestima e a seguridade persoal
- Ser capaz de superar inhibicións e prexuízos, tanto nas actuacións individuais coma nas colectivas, canalizando a propia agresividade cara actitudes ue promovan o ben común

EDUCACIÓN AMBIENTAL

Obxectivos:

- Interesarse por coñecer e comprender realidades ambientais, do propio posto de traballo e da empresa en xeral, comprendendo como inciden nas propias actitudes e comportamentos e no equilibrio do entorno
- Sentir respecto e implicación na mellora e conservación do medio ambiente dentro do ámbito laboral

- Coñecer e reflexionar sobre os problemas ambientais no mundo actual

EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE E NON DISCRIMINACIÓN ENTRE HOMES E MULLERES

Obxectivos:

- Participar nas actividades de grupo de forma responsable, solidaria e constructiva, apreciando a deferencia como unha riqueza colectiva
- Modificar as actitudes violentas, evitando agresións verbais, desprezos ou comentarios despectivos
- Coñecer os mecanismos e valores de funcionamento social
- Distinguir elementos discriminatorios no entorno e introducirse na crítica obxectiva da utilización sexista da linguaxe.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Programase a visita ao Consello Galego de Relacións Laborais, programada para realizarse ao final da unidade 8.

Tamén intentárase conseguir que algún grupo de Protección Civil, da asociación MEIGAS ou da Cruz Vermella impartan un seminario práctico de primeiros auxilios em horario do módulo como complemento á unidade 15. Deste xeito o alumnado podería practicar reanimación de accidentados con parada respiratoria ou cardiorespiratoria cun boneco homologado que faciliten estes técnicos, ademais do traslado de accidentados con cadeiras homologadas e a inmovilización do accidentado. A docente está en conversas con estes grupos á espera de poder confirmar si se poderá realizar e cando. No caso contrario, seguirase o programado na unidade 15 a este respecto.

10. Outros apartados

10.1) Avaliación inicial

Pásase un cuestionario de avaliación ao inicio do módulo para ver os coñecementos previos do alumnado que poidan ser relevantes para a adaptación desta programación didáctica.

Ao inicio de cada unidade didáctica farase tamén unha actividade de avaliación inicial para valorar os coñecementos, intereses e prexuízos dos alumnado sobre a materia a tratar a continuación. Isto servible á docente coma avaliación e coma elemento motivador para o alumnado ao concretar e levar á súa realidade o que logo se verá na unidade.